

Series JBB

SET-4

Code No. 16

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- Please check that this question paper contains **8** printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains **28** questions.
- Please write down the Serial Number of the question in the answer-book before attempting it.
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

मणिपुरी

MANIPURI

समय : 3 घण्टा

अधिकतम अंक : 80

Time allowed : 3 hours

Maximum Marks : 80

<p>ਸ਼ਕਸ਼ਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਮਾਨਵ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।</p>	
<p>(ਅ) ਸ਼ਕਸ਼ਿਕਾਂ ਮਾਨਵ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਲਿਖਣ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?</p>	1
<p>(ਮ) ਮਾਨਵ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?</p>	1
<p>(ਟ) ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?</p>	1
<p>(ਥ) ਸ਼ਕਸ਼ਿਕਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?</p>	1
<p>(ਦ) ਪਾਠ ਟੈਕਸਟਬੁਕ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?</p>	1
<p>3. ਸੰਸਦੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।</p>	
<p>(ਅ) ਸ਼ਕਸ਼ਿਕਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਹਾਇਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?</p>	1

(મ) લેસલમણુ ઇલિ અધ્યક્ષીના ડાલિ યેમલકાલિલિ ષકલલ	
ઘલકાલિલિ લેસકાલં?	1
(લ) લેલેલ ષેલલલલલલલલ, ષાલ લેલલલલલલ દુલલલેલ	
ઘલલે લેલલલલલલલ ઘલલિલલે?	1
(ષ) લેલલલલલલલલલ લેલલલલલલ લેલલલ ઘલલલલ	
ઘેલલલલ ઘેલલલલલલ ઘુલલલલલલ ઘલલલલલલલલલલલલલલ?	1
(ઘ) લેલલલલલલ ઘલલલલલલલલ ઘલલે લલલલલલ લલલલલ	
ઘેલલલલલલલલલલ?	1
ઘેલલલલલ - લ (SECTION-B): WRITING	
4. ઘલલલલલ ઘલલલલલ લલલલલ લેલલલ (ઘલલલ) લલલ	7
(ઘ) લ - લેલલલ	
(લ) ષલલેલલલ લલલલલલ લેલલલ	
(લ) ષલલલલલલલ લુલલલલલ ઘેલલ	
5. લલેલ ઘલલલ લેલલલ લેલલલલલલ લેલલલલલલલલલ	
લલ લેલલ લલલલ ઘલલલ લલલલલલ ષલલે લલલલલલલ	
લલેલલલ ષલલલ ઘલલલ લલલલ ષલલલલલલ ષલલે	
લલલલલ લલલલલ ઘેલલલલલ ષલલેલલલલલલલલ લુલલલ	
લેલલલલલ ઘેલલલ લલલલ ઘલલ લલલ (લલલલલ લલેલલ	
લલલલલ લલલલલ ષલલ લેલ લેલ લેલ)	6
6. ઘલલલલલ ઘેલલલલલલલલલલલલલ ઘલલલલ લલલલલ	
લલલલ ઘલલલલ લેલલલ લલલલલલ લલલ	3x2=6
(ઘ) લલલલલ લલલલ લલલલલ લેલ	
(લ) ઘલલે લલલ ષલલલ લુલલલ લેલ	
(લ) ઘલલલલલલ લલલલ લેલલલ લલલલ?	

7.	સદેશ ગાલકીઠ મજલદા યેલેલીલ ઘલોસાળી ઘલુસમ્ દુવટાલ યેલલલલેલ ગાલકીઠલ તલેકલેલ યેલેલીલલલુ લેગલટાલ મજલદા યેલલલલેલ દીલલેલ ઘસઠ યેલેલલલલેલ ઘસસસ લંસસુ ॥	2x3=6
	(ઘ) ઘઘસ ઝેલલ ॥	
	(લ) ઠલે લેલલ ॥	
	(લ) ડુલલ મી લેલ ॥	
	(સ) ઘલેલ ઘલલ ॥	
	(લ) ઠે લેલ ॥	
ઘલલલલ - લ (SECTION - C): GRAMMAR		
8.	સલગુલકીઠ દુલો ગલકીઠલલ ઘલેલલેલ દેલોસલલલલુ ઘલો ઘલોલે ?	2
9.	સલગુલકીઠીઠી ઘલેલલ ઘલેલલલ સદુલલલલુ ઘલો ઘલોલે ?	2
10.	સલગુલકીઠ લેલ લીલલલલ સદુલલલલુ ઘલો ઘલોલે ?	2
11.	લ ઘસલલ ઠ ઝેલુલ ઘલેલલલલલ ઘલલલલ લેગલટાલ સલગુલકી યેલે ઘસસસ ગાલુ ॥	2
12.	સલગુલકીઠ લેલ લુલ સદુલલલલુ ઘલો ઘલોલે ?	2
13.	લીલલલલલ દુલેલલલ સલુલલેલ લંલલલલ (લલુલ) ઘલુ ઘલોલે ?	1
14.	સલગુલકીઠીઠી ઘલલલલેલ લેલલલલ લુલલેલ-લેલુલલ સલગુલકી ગેલલ ઘલુ ઘલોલે ?	1
15.	“ઘલેલલલલલલલ” લેલલ યેલેલ ઘલોલલ લુલ ઘલુ ઘલુલલલલલ લલલ ॥	1
16.	લીલલલલ સલુ લેલુલ સલગુલકી યેલે ઘસ ઠલુ ॥	1
17.	ઘલેલલલલલલ દેલેલ ઘલુલ લેલુલ લીલલલલ ઘસાળી દુલસ ઘલેલલ લુલ યેલે ઘસ ઠલુ ॥	1
18.	સલલલલલ ઘલેલલ ઘલેલલુ ઘલેલલ ?	1
19.	લેલલલ યેલેલલલલ લેલલલ ઘલોલે ?	1
20.	ઘસસઠ યેલેલલલલલ દુલસ ઘસ ગાલુ ॥	1

21.	ਸਰੋਤੀਸ਼ ਅਕੇਤਰੁ ਆਖਾਏ ?	1
22.	ਘੋੜਟੇਸਰੋਤੀ ਨੇਤਰੀ ਆਖਾਏ ?	1
ਛੇਤਰੁਗ - ਸ (SECTION-D): LITERATURE (PROSE)		
23.	ਘਸੁਫੁਘ ਫੁੜਟੀ ਸਰੋਤੀ-ਸਰੋਤੀ ਸੇਠਾਠੁਠੁ ਮਠਠੁਠੁਠੁ ਕਰੁ ॥	4x1=4
	(ਅ) ਛੇਠੁ, ਘਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਕਰੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀ ਘੋਰੁਠੁਠੁਠੁ	
	ਠੁਠੁਠੁ ਨੇਤਰੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	
	(ਮ) ਕਰੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ	
	ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	
24.	ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	2x2=4
	(ਅ) ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ	
	ਠੁਠੁਠੁ ਨੇਤਰੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ?	
	(ਮ) "ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਮਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥"	
	— ਨੇਤਰੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ?	
25.	ਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	1x2=2
	(ਅ) "ਠੁਠੁਠੁਠੁ-ਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀਠੁਠੁਠੁ	
	ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥"	
	— ਨੇਤਰੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ?	
	(ਮ) ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ?	
LITERATURE (POETRY)		
26.	ਘਸੁਫੁਘ ਫੁੜਟੀ ਸਰੋਤੀ ਸਰੋਤੀ ਸੇਠਾਠੁਠੁ ਮਠਠੁਠੁਠੁ ਕਰੁ ॥	4x1=4
	(ਅ) ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀ ਕਰੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀ ਸਰੋਤੀ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ	
	ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀ ਕਰੁਠੁਠੁਠੁ ਕਰੁਠੁਠੁਠੁ ਸਰੋਤੀ ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	
	(ਮ) ਸਰੋਤੀ ਸਰੋਤੀ	
	ਠੁਠੁਠੁਠੁ ਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	
	ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ	
	ਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ॥	

27.	જાહેરાતના ગોઠવણમાં ગાંધીજી ॥	2x2=4
	(મ) આજા ટેકલકામ ભક્ષકાલકાલ ભાવભા મોખા દુલટે- ભાવજી આરુભુભા રેમભા પુભભાટકામ?	
	(ન) આજા રુમટમકામ કકમરેભ ભાવભા મોખા “આરુભા- આરુભા” લેકક ભેકામ યમુમ માં યમુભ માખાંમુભા યભા આરુક-આરુકમ મેમુકા લેકકામ?	
28.	રેલે ગાલકામ યમુમકા ગોઠવણમાં ગાંધીજી ॥	2
	(મ) ગેલક આજા યેલકમુલ લેકકામ લેકકામ?	
	(ન) યોખા દુલટે લેકક ભેકામ આજા આમક ગુભભા- ખાં માંજી ભામુભામુ લેકકામ?	